

Cultura

Novetats literàries per a les vacances

XAVI AYÉN
MAGÍ CAMPS
Barcelona

L'afició a la lectura es veu recompensada a l'època estival i vacacional amb més hores lliures per gaudir de tots aquells llibres que inunden les llibreries. Tot seguit proposem alguns dels títols disponibles més interessants, tenint en compte tots els gèneres i gustos.

NARRATIVA EN CASTELLÀ
Històries d'emigrants
i de l'extraradi barceloní

Si *Ordesa* (Alfaguara), autobiografia esquinçada dels subsols anímics de Manuel Vilas, és un dels èxits inesperats de l'any, *Les filles del Capità* (Columna/Planeta) de María Dueñas, una història d'emigrants espanyols a la Nova York dels anys trenta, ja tenia des del dia que va sortir, el 12 d'abril, tots els punts per convertir-se en el supervendes d'aquest estiu. Cal destacar dues obres que converteixen sengles poblacions del Baix Llobregat en escenaris literaris, *Antes del huracán* (Anagrama), de Kiko Amat, ambientada al voltant del mític sanatori mental de Sant Boi de Llobregat, i *Tigres de vidre* (Rosa dels Vents/Grijalbo), de Toni Hill, que passa no gaire lluny, a l'anomenada Ciutat Satèl·lit de Cornellà -actual Sant Ildefons-, on es produeix un cas de *bullying* extrem als anys setanta amb ramificacions en el present. Un altre fenomen que val la pena esmentar és l'argentí Pedro Mairal, que a *La uruguaya* (Asteroide) narra com se li complica la vida a un escriptor que viatja de Buenos Aires a Montevideo per recollir uns diners que li envien des de l'estranger.

NARRATIVA EN CATALÀ
Introspecció, distopia,
guerra i viatges transoceànics

Al flamant premi Llibreter, *Permagel* (Club Editor), Eva Baltasar ens narra una història molt personal sobre la solitud buscada, la condició de dona, el lesbianisme i el suïcidi. També a *Els dics*, d'Irene Solà (L'Altra Editorial), premi Documenta, l'autora descobreix la poètica del món rural amb alguns contrastos urbans, amb el pantà de Sau com un dels escenaris. Al costat hi ha un altre pantà: què passaria si la presa comencés a esquerdar-se? A *Susqueda* (Columna), Miquel Fañanàs elabora una trepidant història, profusament documentada. També és bon moment per llegir l'últim premi Sant Jordi, *Jo soc aquell que va matar Franco*, de Joan-Lluís Lluís (Proa), una distopia amb la guerra civil espanyola que va més enllà del 1939, amb Franco disposat a bombardejar el camp d'Argelers, on està refugiat el protagonista. Sense deixar el rerefons bèl·lic, *Dins el riu, entre els joncs*, de Munné-Jordà (Males Herbes), recrea l'aventura d'uns joves catalans a la Divisió Azul,

Un estiu de novel·la

Dueñas, Silva, Clinton, Dicker, Baltasar o Pedrolo busquen un forat a la platja

a partir de l'experiència del pare de l'autor, que va participar en aquell exèrcit a les ordres de Hitler. En un nivell més popular, *El barri de la Plata*, de Julià Guillamon (L'Avenç), recrea el barri dels valencians del Poblenou, on van viure els seus avantpassats, entre menestrals i immigrants, l'herència anarquista i el tirer endavant. Més ficcionada, Julià de Jòdar presenta *Els vulnerables* (Comanegra), sobre el caldo de cultiu d'una revolta social a les barraques de Can Tunis, durant l'Exposició Internacional del 1929 a Barcelona. Llúcia Ramis, a través d'una protagonista amb qui comparteix alguns aspectes, ens narra, a *Les possessions* (Anagrama), les vicissituds d'una família mallorquina amb les seves finques, per explicar-nos les petites i grans lluites de cada dia. Tània Juste presenta, a *Passatge al nou món* (Columna), un viatge transoceànic de Barcelona a Buenos Aires en què la protagonista, abans de casar-se amb un home ric de la Patagònia, coneixerà la passió amorosa amb el mar com a testimoni.

NARRATIVA INTERNACIONAL
Nazis, muntanyes, presons...
i tres premis Nobel

La desaparició de Stephanie Mailer (La Campana/Alfaguara) és el retorn de l'addictiu francosúis Joël Dicker, 650 pàgines al voltant d'un homicidi que va passar el 1994 als idíl·lics Hamptons dels Estats Units, que es reobre el 2014 i que manté la intriga fins a l'última pàgina. Una altra suïssa, però d'expressió italiana, Fleur Jaeggy, narra el viatge de plaer d'una adolescent amb el seu pare desconegut fins a Grècia, a bord del vaixell *Proleterka* (Les Hores/Tusquets). Una autèntica joia és *L'ordre del dia* (Edicions 62/Tusquets), d'Éric Vuillard, premi Goncourt 2017, en realitat una no-ficció que reconstrueix els primers temps al poder dels nazis i el suport que van rebre de les grans fortunes i empreses alemanyes. Un tema que presenta connexions amb *Voluntat* (Amsterdam/Seix Barral), on el belga Jerone Olyslaegers ens trasllada a l'Anvers ocupada pels nazis,

amb el personatge de Wilfried Wils, un auxiliar de policia que somia ser poeta. Per la seva banda, ha fet molt de soroll *El Nix* (Salamandra) de Nathan Hill, a qui John Irving ha qualificat com "el millor escriptor dels Estats Units" per aquesta reconstrucció de l'època que va des dels aldarulls de Chicago el 1968 fins a l'Occupy Wall Street a través de les peripècies d'un professor amargat i la seva mare, que seran portades aviat a la televisió en una sèrie protagonitzada per Meryl Streep. Del britànic Michael Frayn, conegut sobretot per la seva obra teatral *Pel davant i pel darrere*, es publica la comèdia periodística *Al final de la mañana* (Impedimenta), protagonitzada per John Dyson, gris redactor d'un diari londinenc que veu venir la seva gran oportunitat quan és convidat a participar en una tertúlia de la BBC sobre el conflicte racial, en una obra que es considera un clàssic sobre el periodisme de la vella escola. Després de l'èxit de *Tan poca vida*, es recupera així mateix el debut literari de la nord-americana Hanrya Yanagihara, *La gente en los árboles* (Lumen), on un metge estudia els motius de la longevitat dels habitants d'una illa micronèsia i és empresonat per abusos. Un cas curiós és el d'*Hotel Graybar* (Seix Barral), llibre de relats carceraris del nord-americà Curtis Dawkins, condemnat a cadena perpètua per matar un home i que relata la vida quotidiana de la presó, les seves rutines i codis, i alguns dels pintorescos personatges que l'habiten. Contrasten amb aquestes cel·les tancades els paisatges oberts de *Les vuit muntanyes* (Navona/Random House), de l'italià Paolo Cognetti, un cant a l'amistat i a la natura alpina. D'Irlanda ens arriba *Conversaciones entre amigos* (Random House), de Sally Rooney, ambientada en l'actual bohèmia dublinesa. I, de la nord-americana Alice McDermott, *L'hora novena* (Minúscula/Asteroide), sobre com sobreviu una dona al suïcidi del seu marit al Brooklyn de principis del segle XX. Aquest estiu també hi ha tres novetats destacades de premis Nobel, d'una banda *La dona pèl-roja*

(Més Llibres/Random House), del turc Orhan Pamuk, molt més que la construcció d'un pou d'aigua als afores d'Istanbul; *Siete cuentos morales*, del sud-africà J.M. Coetzee, i la brevíssima *Records dorments* (Proa) del francès Patrick Modiano (la primera obra seva des que va ser premiat a Estocolm el 2014), de qui Anagrama publica també un guió de cinema per a Louis Malle i una obra de teatre. Així mateix, *El mar no banya Nápoles* (Minúscula), relats de desarrelament de la italiana Anna Maria Ortese (1914-1998), és l'obra que va inspirar a Elena Ferrante la cèlebre sèrie napolitana. De l'anglesa Penelope Fitzgerald (1916-2000), com recordareu, l'autora de *La llibreria*, arriba ara *A la deriva* (Impedimenta), sobre una jove canadense sense mitjans que viu amb les dues filles, al Londres dels anys seixanta, en una barca ancorada al Tàmesi. Entre les repesques, *A la platja de Chesil* (Empúries/Anagrama), d'Ian McEwan, no només pel tema de la platja, sinó per la coincidència amb l'estrena de la pel·lícula, demà mateix.

BEST-SELLERS

Bill Clinton es reinventa com a novel·lista

En el camp dels *blockbusters* -on l'*Origen* barceloní de Dan Brown continuarà regnant a les tovalloles- destaca *El caso Fitzgerald* (Plaza & Janés), del nord-americà John Grisham, on roben uns manuscrits ni més ni menys que de l'autor d'*El gran Gatsby*, de qui per cert Navona publica ara *Cuentos rebeldes*. Però la notícia és la irrupció a la ficció de Bill Clinton, que ha escrit amb James Patterson *El president ha desaparegut* (Columna/Planeta), on narra tres dies d'infart en què l'home més poderós del planeta -vidu, per cert- intenta salvar el futur de la seva nació. Per la seva banda, el noruec Jo Nesbø ha fet això que fan tant els directors d'òpera, escriure el seu propi *Macbeth* (Proa/Lumen), ambientant-lo als anys setanta. Els amants dels assassins en sèrie poden degustar *El cuarto mono*, de J.D. Barker (Destino). El periodista Gaspar Hernández explica, així mateix, l'arribada d'un becari a un diari comarcal per parlar de les emocions i la dificultat d'expressar-les, a *La dona que no sabia plorar* (Columna/Destino).

CLÀSSICS

Batalles, distopies, terror i entremaliadures infantils

Víctor Català resplendeix en tots i cadascun dels seus contes, de moment al primer volum de *Tots els contes 1*, publicat per Club Editor, que també va proposar a Joan-Lluís Lluís que escollís i traduís al català una novel·la de Boris Vian, i l'escriptor nord-català va optar per *L'arrencadors*, que reconstrueix l'univers tancat d'una família que acaba de tenir trigèmies. Qui s'estimi més les batalles medievals té *Olvidado Rey Gudú* (Destino), d'Ana María

A la sorra. En Manuel (30) és de Guadalajara i viu a Barcelona des de fa dos anys. Llegeix *Energy flash*, de Simon Reynolds (Contra), que li va recomanar un amic

Matute, en una edició que inclou alguns dels dibuixos que va fer l'autora mateixa. *El consumo de patata en Irlanda* (Nórdica), de l'irlandès Flann O'Brien (1911-1966), recull les seves obres *La boca pobre*, *La vida dura* i *La saga del sagú de Slattery*. Qui prefereixi el terror clàssic té la nord-americana Shirley Jackson, de qui L'Altra i Minúscula editen *Sempre hem viscut al castell* i *Deja que te cuente*. Altres clàssics que arriben a les llibreries són *La dama de blanc* (Proa/Navona), de Wilkie Collins (1824-1889), o *La història de un caballo* (Acantilado), de Lev Tolstoi, així com *Cuentos completos* d'Edith Wharton a Pá-

#tuitsdecultura

Si vols guanyar el Premi Llibreter, inclou la paraula “gel” al títol. *Gegants de gel* el 2015, *Germà de gel* el 2016, i enguany, *Permagel*. Enhora-bona, Eva Baltasar i @mariabohigassal!

@lluciamis
Llúcia Ramis Escriptora

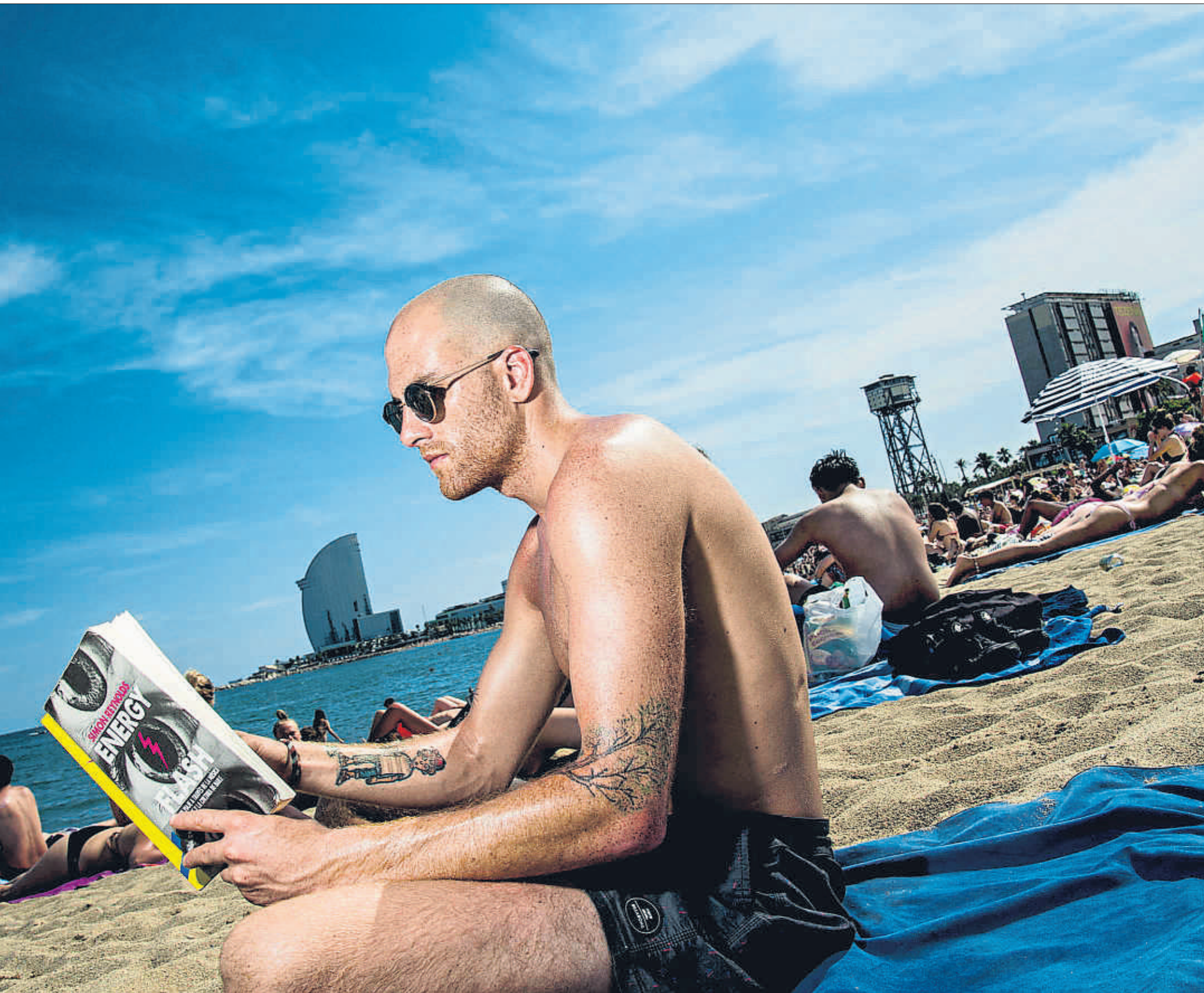

Sou totes i tots molt pesades i pesats (sic) a twittert... quin país de ploms i de setciències, quant de ressentiment, per favor! Una mica d'alegria, coi, que l'estiu és arribat! (Aviam si quan torno a obrir l'app em trobo amb una mica més de simpatia ;-)

@RogerMasOficial
Roger Mas Cantautor

Camino por el parque del Retiro. En los bancos, los niños juegan con sus smartphones.

Valeria Correa Fiz
Valeria Correa Fiz Escriptora

XAVIER CERVERA

ginas de Espuma. O, per a tota la família, l'entremaliada *Pippi Calzaslargas* (Blackie Books), de la sueca Astrid Lindgren (1907-2002). Alianza recupera *Rascacielos*, de J.G. Ballard, distopia que comença amb una frase que ho diu tot: “Més tard, mentre estava assegut al balcó, menjant-se el gos, el doctor Robert Laing va recordar una altra vegada els fets insòlits que havien passat en aquest enorme edifici d'apartaments els últims tres mesos”.

ANY PEDROLO Novel·la negra i de tots els gèneres

Amb l'any Pedrolo s'han recuperat gairebé trenta obres des del gener. Domina la novel·la negra, com *Tants interlocutors a Bassera* (Llibres del delictes): un detectiu investiga el segrest d'un nen que va tenir lloc vint anys enrere, i els

seus pares en continuen sent els principals sospitosos; *Algú que no hi havia de ser* (Alrevés): allò que només sembla un robatori en una petita sucursal bancària acaba tenint un rerefons polític i un canvi de papers entre els personatges; *Es vessa una sang fàcil* (Pagès): la narració d'un atracament sorprèn el lector amb fragments de monòleg interior dels atracadors. En un altre ordre de coses, *Milions d'ampolles buides* (Sembra): també té un atracament com a eix de la trama, però es tracta d'una novel·la política, d'oposició al règim franquista, i el robatori s'executa per poder comprar armes i lluitar contra la dictadura; *Procés de contradicció suficient* (Orciny Press): el protagonista es troba enmig d'un entorn on les lleis temporals i espacials es despresen de la realitat; *Totes les bèsties de càrrega* (Edicions 62): presenta l'absurditat de la burocràcia

que ofega el protagonista d'aquesta història a la recerca de solucions; *Tocats pel foc* (Tigre de Paper): a través d'una història social, es planteja una posició política radicalment anticapitalista i antiestatista. Finalment, *La terra prohibida* (Comanegra) és una tetralogia monumental, que s'ha reeditat en dos volums recuperats per a l'ocasió, sobre la resistència independentista als anys cinquanta.

POLICIÀC Assassins molt coneguts, o no tant

Màrius Serra es va convertir en l'assassí del dia del Llibre a *La novel·la de Sant Jordi* (Ara Llibres), una novel·la negra atípica, tenyida d'humor i plena de referències al món del llibre català. Per la seva banda, Lorenzo Silva recupera els seus guàrdies civils

Bevilacqua i Chamorro a *Lejos del corazón* (Destino), onzè títol de la sèrie. Carme Riera viatja a la bombolla corrupta de la nostra dècada a *Venjaré la teva mort* (Edicions 62/Alfaguara). En el camp internacional, tenim la flamant premi Princesa d'Astúries de les Lletres, la francesa Fred Vargas, que a *Quan surt la reclusa* (Amsterdam/Siruela), novè lliurament del comissari Jean-Baptiste Adamsberg, aborda la mort de tres vells per una picada d'aranya. També l'abrupte acabament –per mort de l'autora– de la sèrie alfabètica de Sue Grafton (1940-2017) amb *Y de Yesterday* (Tusquets), última aventura de l'investigador Kinsey Millhone. John Verdon publica *Cremeràs en la tempesta* (Roca), amb el seu detectiu David Gurney. A *La dona a la finestra* (Rosa dels Vents/Grijalbo), A.J. Finn fa una picada d'ullet hitchcockiana amb una

dona que veu una cosa que no hauria d'haver vist. Cal destacar dues recuperacions: de la britànica Margery Allingham (1904-1966), que tenia entre els seus fans Agatha Christie, ens arriba *Más trabajo para el enterrador* (Impedimenta), un nou cas d'Albert Campion; i de Georges Simenon, Acantilado recupera *El caso Saint-Fiacre*. I, per acabar, el mestre John Le Carré, de 86 anys, mostra el seu bon estat de forma narratiu a *El llegat dels espies* (Edicions 62/Planeta), la tornada, després de més de 25 anys, de l'agent George Smiley, jubilat dels serveis secrets britànics però que ha de tornar a l'acció perquè les seves antigues operacions durant la guerra freda estan sent investigades per una jove generació que no va conèixer els fets i aplica uns criteris garantistes que a ell no li agraden gens. Bon estiu.●